

ע"פ 49909/12 - אייל קישון נגד מדינת ישראל

בית הדין הארצי לעבודה

ע"פ 49909-12-15

המערער

אייל קישון

מדינת ישראל

בפני השופט אילן איטה, השופטת סיגל דיזוב-מוטולה, השופט רועי פוליאק

בשם המערער: עו"ד זרי חזן ועו"ד מיטל לופוליאנסקי

בשם המשיבה: עו"ד שרון פיליפסן

פסק דין

השופטת סיגל דיזוב-מוטולה

1. לפניינו ערעור על הכרעת דין של בית הדין האזרוי לעבודה בתל אביב (сан הנשיאה (כתוארו אז) שמואל טננביים; הע"ז 12-03-10672), במסגרת הורשע המערער בהעסקת עובדת זרה שלא כדין ומבל' להסדיר לה ביטוח רפואי, עבירות לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: **החוק**). לחלוין מופנה הערעור כנגד גזר הדין. יצוין כי במסגרת הכרעת הדין הורשעה גם אשתו של המערער, גב' סוזאן סובל, אך מטעמה לא הוגש ערעור.

התשתית העובדתית ופסק הדין של בית הדין האזרוי

2. כנגד המערער ואשתו (להלן ייחד: **הנאשמים**) הוגש כתב אישום יוזם, במסגרתו נטען כי במשך תקופה של כשנה עד ליום 13.12.10 (יום ביצוע הביקורת) העסיקו עובדת זרה אזרחית הפיליפינית (להלן: **העובדת**) בעבודות משק בית וניקיון, שלא על פי היתר דין ומבל' שהסדירו לה ביטוח רפואי. בדין ההקרה הודו הנאשמים כי הם החזיקו בתקופה הרלוונטיות בנכס בהרצלה בו נערך הביקורת (להלן גם: **הנכס**) והתגוררו בו, וכן הודו כי נערך ביקורת בנכס ביום 10.12.13, אך פרט לכך כפרו בעבודות המפורטות בכתב האישום.

3. טענת סף שהעלו הנאשמים היא טענה של הגנה מן הצדק. הנאשמים טענו כי בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.3041, דרך המלך לגבי עבירות שהוגדרו כמנהליות היא הטלת קנס מנהלי, כאשר כתב אישום יוגש רק במקרים חריגים בהם נסיבות העבירה חמורות במיוחד (או כאשר קנס מנהלי

אינו מرتיע, או כאשר הנסיבות המנהליים אינם משולמים). הנאים טוענו כי היה על המדינה לפעול בהתאם להנחיות אלו ולהטיל עליהם קנס מנהלי, אך בפועל הוצאה עליהם מדיניות מחמירה יותר שפורסמה לראשונה ביום 18.1.12. הנאים סבורים כי יש בכך משום הוצאה של נihilums חדש בדיעד, ובונוסף לכך אכיפה ברנית שכן במקרים רבים אחרים מאותה תקופה הסתפקה המדינה בקנס מנהלי, ולכל היוטר הגישה כתוב אישום רק כנגד בן הזוג שהעסיק את העובד הזר בפועל.

4. בית הדין האזרוי דחה את טענת הסוף מהニימוקים הבאים:

א. על פי הנחיות הייעץ המשפטי לממשלה עליהן הסתמכו הנאים, ניתן להגיש כתוב אישום יוזם בנסיבות עבירה חמורות. פרשנות לסייע זה ניתנה כבר במסגרת הנחיות פנימיות של משרד התקמ"ת מיום 18.5.08 (להלן: **הנחיות 2008**), בהן פורטו נסיבות המצדייקות הגשת כתוב אישום בגין עבירות על חוק עובדים זרים. בין היתר קובעות הנחיות 2008 כי יוגש כתוב אישום יוזם בנסיבות המצדייקות זאת בגין "העסקת עובד זר בתור או-פר, משרת או על העסקה שלא כדין של עובד זר שהגיע לישראל כדין לעובודה בענף הסיעוד על ידי מעסיק שאינו בעל היתר בתחום הסיעוד ולא במתן טיפול סיעודי לנזק", וכן בנסיבות של "ביצוע עבירות ביחס למספר רב של עובדים או במשך תקופה ממושכת". עוד מודגש בהנחיות כי אין מדובר ברשימה סגורה.

ב. במקרה זה, עולה מוחומר הריאות כי העובדת הגיעה לאرض כתירת בקבוצה מאורגנת, עזבה את הקבוצה, ונשאהה בארץ ללא אישרת שהיא ולא אישרת עבודה (אשרת התיר שלה פגה ביום 27.11.93), כאשר הנאים העסיקו אותה שלא כדין במשך תקופה ממושכת - משנה. נסיבות אלו הן חמורות ככלצמן, ובהתאם החלטה להגיש כתוב אישום אינה חריגה ממתחם הסבירות ועומדת בקנה אחד עם הנחיות הייעץ המשפטי לממשלה ועם הנחיות 2008.

ג. הטענה בדבר אכיפה ברנית לא הוכחה כלל, ונדחתה במקרים אחרים (ת"פ (אזרוי ת"א) 11-03-22473 מדינת ישראל - נילי ברק פריאל (4.3.15)). הנאים אף לא הוכחו כי בתקופה הרלוונטית נגעה המדינה להגיש כתוב אישום כנגד אחד מבני הזוג בלבד. הנאים הציגו רשימה מצומצמת של תיקים בהם לטענתם הועמד לדין אחד מבני הזוג, "**אלא שאין די ברשימה זו כדי לתמוך בטענה לאכיפה ברנית לכואורה, לא הובא בפנוי כל סוג של מידע בגין תיקים אלו לרבות המידע הבסיסי אם בכלל היה לאותם הנאים בן/בת זוג**".

5. לגופו של כתוב האישום, נשמעו בבית הדין עדויותיהם של שלושה מפקחים, וכן הוגש תעודה עובד ציבור לגבי מעמדה של העובדת בישראל. מטעם הנאים העיד המערער. בית הדין שוכנע, בהתבסס על ראיות אלו, כי הוכחו יסודות העבירה לגבי שני הנאים. בית הדין ציין כי העובדת נמצאה במועד הביקורת בביתם של הנאים, כאשר היא מבצעת עבודות ניקיון, וחזהה על פי דרכונה. במהלך הביקורת אף צולם חדר המגורים של העובדת בביתם של הנאים. בהתאם לחזקת הפסיכית, הוכחו קיימים של יחס עובד - מעסיק בין הנאים מחזקקי הנכס לבין העובדת שנמצאה מבצעת עבודות ניקיון בביתם, והמערער לא סתר זאת עדותם בבית הדין. המערער אף אישר בפני המפקחת, אשר פגשה בו ביום הביקורת, כי העובדת עבדת אצלו כשנה, ובחקירהו הנגדית לא שלל זאת אלא אף טען כי אינו זכר אם אמר את הדברים.

עוד אישר המערער בחקירהו כי ראה את העובדת וידע שהיא מועסקת בנכס מספר חדשים; אישר כי ההוצאות

השותפות של הבית לרבות שכר העובדת שולמו מחשבון הבנק המשותף לו ולאשתו; אף אישר כי ניסה לתת לעובדת שטרות של דולרים בעת מעכירה (כפי שעלה גם מדו"ח הפעולה של המפקחים). גם אם המערער לא בירר בעצמו את מעמד העובדת שכן העסקתה הייתה לדבריו בטיפולה של אשתו, די באמור לעיל כדי להוכיח עצמת עיניהם.

6. בית הדין הוסיף כי אשתו של המערער ביקשה במועד הביקורת שלא להיחקר עד לאחר שתיוועץ בעורך דין, ובהמשך העדיפה שלא להתציב לחקירה אליה זומנה ואף לא להיעיד בבית הדין; שתיקה זו מהוות חיזוק לראיות נגדה. גרסת המערער לפיה לא התגורר בנכס בתקופה הרלוונטי אלא בבית הוריו - לא הוכחה (לא הובאה כל עדות נוספת על מנת לתמוך בה) ואף עומדת בסתרה להודאותה בעת הקראאה. המערער הפנה בקשר לכך לכתבתו במרשם האוכלוסין אך אישר כי מעולם לא שינה את כתובתו הרשומה מבית הוריו לבית מגוריו גם בתקופות בהן לא התגורר בבית הוריו. בנוסף, מעדותו לא ניתן היה למלוד באילו תקופות התגורר בנכס עם אשתו וילדיו ובאיזה תקופות התגורר בבית הוריו, ותשובותיו בקשר לכך היו מתחמקות. בית הדין הוסיף כי תיק הנסיעות של המערער - בו הוא משתמש הרבה לצורך נסיעות תכופות לחו"ל - היה בנכס במועד הביקורת (כך עלה מהודאת המערער כילקח ממנו מאות דולרים כדי לחתת לעובדת), וגם עובדה זו מחזקת את המסקנה כי המערער התגורר בנכס במועד הביקורת.

לאור כל האמור לעיל, הנאשמים הורשו ביצוע העבירות המיחסות להם.

7. במסגרת גזר הדין דין בית הדין תחילה בבקשת המערער לבטל את הרשותו ולהסתפק בעונישה ללא הרשעה, והחליט לדוחותה. בית הדין ציין כי חומרתה של העבירה בה הורשע המערער באה ידי ביתו בשורה של פסקי דין של בית הדין הארץ אין צורך להזכיר מילים בעניין זה. בית הדין הוסיף כי הרשעה פלילית גורמת נזק לכל אדם, וביתר שאת למי שעברנו נקי, "**אולם זו התוצאה של הוכחת אשמה בהליך פלילי... לא שוכנעת, כי הרשותו של הנאשם תגרום לנזק כבד בהמשך פעילותו הציבורית כפי שהדבר בא לידי ביטוי בטיעוני בא כוחו**". בית הדין ציין בקשר לכך כי "ה הנאשם הציג מסמך עליו נדרש לחתום במסגרת פעילותו [במאמר מסווג יצון כי המסמן לא נסרק לתיק לביית הדין האזרחי ולא הוגש לתקן על ידי מי מהצדדים, אך לפי הפרוטוקול מדובר במסמך שנדרש המערער למלא מדי שנה לרשותו באראה"ב במסגרת היוטו דירקטורי בחברת אוזיוקודס בע"מ]. מסמך זה עולה כי החתום על המסמן נדרש לדוחות לא רק על עצם הרשותו בהליך פלילי כי אם גם על מעורבותו בהליך זהה. בשים לב לעובדה כי התקיק מנווה זה מספר שנים, הרי שחזקת על הנאשם כי כבר דיווח על העובדה שמנוהל נגדו הליך פלילי".

8. בית הדין המשיך לפיקר לגזירת עונשם של הנאשמים בהתאם לתיקו 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ובמסגרת זו קבע כי שתי העבירות בהן הורשו מהוות "איורע" אחד; כי מתחם העונשה הראו עבור שתי העבירות הוא קנס בשיעור שבען 10,000 ל"ש - 58,400 ל"ש; ובהתחשב בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, לרבות תרומותו של המערער לקהילה ומשמודבו במעידה חד פעםית, גזר על הנאשמים במשותף קנס בסך 30,000 ל"ש לתשלום חמישה תשלוםמים. בנוסף חייב את הנאשמים לחתום על התcheinות להימנע מביצוע עבירה מסווג העבירות בהן הורשו, לתקופה בת שלוש שנים, לפי גובה הקנס המרבי שנקבע לצד העבירות.

כאמור, אשתו של המערער לא הגישה ערעור על הכרעת הדין או גזר הדין.

טענות הצדדים בערעום

9. המערער טוען כי טעה בית הדין בדחוותו את טענת ההגנה מן הצדק. לטעنته, רק ביום 12.1.12 פרסם התובע הראשי של רשות האוכלוסין נוהל חדש (להלן: **הנחיות 2012**) לפיו יוגש כתוב אישום בכל מקרה של העסקת עובד זר במשק בית, כאשר מדובר ביישום של מדיניות חדשה שאין להחילה באופן רטראקטיבי על עבירה שבוצעה בשנת 2010. המערער מפנה לעדות של אחד ממפקחי רשות האוכלוסין כפי שנשמעה בתיק אחר (הע"ז (אזרוי ת"א) 32403-01-13 **מדינת ישראל - סמדר דרורי גולן** (21.6.16)), בה אישר לפיו הנטען את שינוי המדיניות (לציין כי באותו תיק הורשעו הנאים, עניינים תלוי ועומד בעת בבית דין זה). בנוסף, סעיף 15 לחוק העבריות המנהליות, התשמ"ו - 1985 מסמיך טובע להגיש כתוב אישום יוזם בגין עבירה מנהלית כאשר "**הנסיבות מצדיקות זאת מטעמים שיירשםו**", כאשר במקרה זה לא נרשם כל טעם שהוא הצדיקו הגשת כתוב אישום יוזם.

המעערער טוען עוד (על סמך נתונים שהגיעו לידי בתיק אחר וצינו גם בהכרעת הדין בתיק זה) כי בשנת 2010 נבדקו 4,085 מעסיקים בחשד להעסקה שלא כדין של עובדים זרים, כאשר כנגד 829 מעסיקים נפתחו הליכים ומתוכם רק 61 כתבי אישום. לשיטתו, "**הדעת נוותנת כי מתוך אלף התקיקים שנבדקו והסתימנו בכנס מנהלי היללו חלקם בין היתר נסיבות של משך העסקה דומה ואף ארוך יותר משנה - ונתונים אלו נמצאים ברשות המשيبة בלבד, למורות זאת הוטל בוגנים קנס מנהלי בלבד**". לאור זאת, ההחלטה להגיש כתוב אישום - בכלל ונגדו בכך הזוג שלא היה מעורב בהעסקת העובדת בפרט - "**לוקה בחוסר סבירות קיצוני**" ומהווה אכיפה בררנית וכן החלטה רטראקטיבית של מדיניות חדשה.

10. המערער מוסיף וטען כי לא הייתה הצדקה להרשיעו שכן לא הוכחו היסודות העובדיים של העבירה. ראשית, דברי המערער בפני המפקחת במועד הביקורת הוצאו מהקשרם ואין זה נכון שהודה באמירתם. שנית, לא חלה על המערער החזקה הפטיקתית בדבר העסקת העובדת שכן כלל לא הוכח שהתגורר בכנס בתקופה הרלוונטית; המערער העיד ולא נסתר כי בשל קרע ביחסים בין לבן אשטו באותה תקופה הוא לא גר בבית המשותף בתקופה מסוימת כתוב האישום, כאשר הוכיח זאת באמצעות כתובתו הרשוונה במרשם האוכלוסין ותצהיר של אמו אותו צירף לסייעו בבית הדין האזרוי (כאשר נשאל כיצד ניתן לתת לכך משקל, הסביר בא כוחו כי "**לא רצינו להקשوت על האמא שהיא מבוגרת**").

המעערער מסביר כיאמין שהוא בבית המשפט במועד הביקורת, אך זאת שכן "**הייתה סערה גדולה ונפל ענף ואשתי ביקשה ממני לבוא לפנות את הדבר הזה**" (הציטוט הוא מעודתו בבית דין האזרוי). אשר לתיק הנסיעות שלו - מדובר לדבריו בתיק גב שהובא עמו לנכס באותו בוקר, ולא היה בנכס דרך קבוע. בمعנה לשאלת בית הדין מודיע הוודה בשלב ההקראה בכך שהחזק בנכס והתגורר בו בתקופה הרלוונטית, השיב בא כוחו כי "**הוא התגורר לטירוגין, ולא רצינו להכניס את בית הדין למורכבות של המשפחה ולкан הוודה**".

11. עוד טוען המערער לאי הוכחת היסוד הנפשי, שכן "**אף אם ידע שאשתו מעסיקה את העובדת מתוך ביקוריו את ילדיו, אין בכך כדי להפוך אותו למעסיק נוסף**". לאור זאת, גם אם היה "**מודע לזהותה**" של העובדת, וגם אם ניסה לסייע לה בעזירה כספית טרם גירושה מהארץ "**מתוך חמלת**

אנושית", אין בכך כדי להוכיח עצמת עיניהם.

12. המערער מוסיף וטען כי טעה בית הדין בדוחתו את בקשתו לביטול הענישה ולהסתפקות בענישה ללא הרשעה. המערער מסביר כי הוא משתמש כדירקטורי בוועדת הביקורת של חברת אודיווקודס בע"מ שהיא חברה ציבורית הפעלת בארה"ב; מתנדב בוועדת המנהל בוועדת הביקורת של בית איזי שפירא; וכן מייסד ושותף מנהל של קרן ג'נסיס פרטנרס שהיא הון סיכון מוביל בישראל. לצורך כל העיסוקים הללו נדרש המערער בין היתר להצהיר مدى תקופת על העדר עבר פלילי, וכן הרשותו "עלולה להביא להפסקת פעילותו הציבורית כדירקטורי וכחבר בוועדות הביקורת, לפגיעה בפרנסתו ולפגיעה בפעולותו העוסקת בארץ ובחו"ל", וכן למונע ממנו אפשרות תעסוקה עתידות.

לחלוין טוען המערער נגד גובה הקנס. לגישתו מתחם הענישה אמר לעמד עליון (הकנס המנהלי) ועד 20,200 ₪ (50% מהקנס המרבי), ובמסגרת מתחם זה העונש שהוטל עליו - בהתחשב בתרומתו הרבה לקהילה, השגת תכילת ההרתעה והויתה של עבירה זו ראשונה ויחידה - אינו סביר.

13. המדינה טוענת כי אין ממש באף אחת מטענות המערער, ובהתאם יש לאשר את הכרעת הדין וגזר הדין של בית הדין האזרוי. המדינה מדגישה כי לא חל כל שינוי במדיניותה בשנת 2012, אלא יצא מסמן הנחיות פנימיות חדש נוכח חלוקת הסמכויות החדשה בין משרד התקמ"ת דאז לבין משרד הפנים. מetail, מסמן הנחיות החדש אינו משקף שינוי מדיניות כלשהו, גם לפי הנחיות 2008 ראו היה להגיש כתוב אישום יוזם נגד הנאשמים במקורה זה. אף אין כל ממש בטענה הסתמית בדבר אכיפה ברורנית, ולא די להצביע על רשותה תיקים בהם הוגש כתוב אישום נגד בן זוג אחד בלבד להצביע על דמיון עובדתי בין לבין המקירה שלפניינו.

אשר לטענה כי הטעמים להגשת כתוב האישום היום לא נרשמו - זו הועלתה לראשונה במסגרת הערעור, וכבר מטעם זה אין לדzon בה. מעבר לכך מצינת המדינה כי **"נכטו נימוקי התובע טרם הגשת כתוב האישום והם מוצאים בתיק"**, ובמועד הדיון נימוקים אלו אף הוצגו לב"כ המערער.

14. לגופה של הרשעה טוענת המדינה כי לא הובאה כל הצדקה להתערבות במצביו העובדיים של בית הדין האזרוי. המערער הודה בשלב ההקראה כי החזיק בנכס בו בוצעה הביקורת והתגורר בו. גרסתו המאוחרת לפיה לא התגורר בו במועד הביקורת - לא הוכחה כלל. אשר לטענה כי צורף תצהיר של אמו של המערער לסייעים - אין צורך להזכיר מיללים על העדר כל רלוונטיות ומשקל לתצהיר מעין זה, מבלי שאמו של המערער העידה בבית הדין ונחקרה על גרסתה. אשר ליסוד הנפשי - בצדך קבע בית הדין האזרוי כי הוכחה לכל הפחות עצמת עיניהם.

15. המדינה מוסיפה וטענת כי לא הוכחו אמות המידה שנקבעו בפסקה ומצדיקות ביטול הרשעה. טענה בדבר נזק לנאמש יש להוכיח **"באותות ובמופתים כפיפה ודאית"**, ולא ניתן להסתפק באמירה כללנית. המערער הסתפק בפירוט לקוני של תפkidיו השונים ולא די בכך כדי להוכיח פגיעה בלתי מידתית בו. המדינה מדגישה כי **"כאשר המניות לביצוע עבודות הנם רצינליים-כלכליים, יש ליתן משקל משמעותי לשיקול הרתעת הרבים, וענישה ללא הרשעה שאין בצדיה קנס כספי מشيخה**

הרתקה מוגבלת ואני מתישבת עם תכילת האיסור.

המדינה אף סבורה כי הকנס שהוטל על המערער נוטה לקלוא ולא לחומרה. בית הדין הטיל את הוקנס במשותף על שני הנאים בגין שתי העבירות בהן הורשעו, ובכך טעה. בנוסף, לא ניתן לחשבן את הנסיבות מצדיקות החמרה בעונש ובינהן משך העבודה; עובדת הלנת העובדת בבית הנאים; העובדה כי לעובדת לא הייתה כלל אשרת עובודה; וכן העובדה שהנאים בחרו שלא להתייצב לחקירות וניהלו את ההליך בבית הדין במלואו.

דין והכרעה

לאחר שנתיינו דעטנו לטענות הצדדים כפי שנשמעו לפנינו בכתב ובעל פה, להכרעת הדין ולגזר הדין של בית הדין האזרוי ולכל חומר התקיק, הגענו לכל מסקנה כי דין הערעור להידחות על כל חלקיו. טעמנו לכך יפורטו להלן.

טענת הסוף של המערער, כפי שעולה מהפирוט לעיל, נגעה להחלה נתענת למפרע של הנחיות 2012, המחייבות לטעמו לעומת הנחיות שקדמו להן. טענה דומה נבחנה באופן עמוק על ידי חברי השופט אילן איטח בתיק עפ"א (ארצى) 50688-01-15 **מדינת ישראל - רינה מגנזי** (25.7.16), ונחתה. באותו עניין פורטו בהרחבה הנחיות הרלוונטיות של הייעץ המשפטי לממשלה, הנחיות 2008 והנחיות 2012, והובהר כי לפחות בהקשר שלנו - ההנחיות דומות במידהן ואין מלמדות על הקלה או החמרה במידיניות התביעה. עוד נקבע כי גם לפי הנחיות 2008 - העסקת עובד זר בעבודות משק בית תוך הלנתו בבית המעסק היוצאה הצדקה להגשת כתוב אישום, וכך גם העסקתו לתקופה "מושכת" (כאשר באותו עניין גם שלושה שבועות נחשו כהעסקה המלאת אחר תנאי זה). במקרה שלפניו העסקתה של העובדת נשכח השנה, תוך הלנתה בביתו של המערער, ובנסיבות אלו צדק בית הדין האזרוי בקביעתו כי לא נפל פגם בהחלטה על הגשתו של כתוב אישום יוזם. אשר לטענה כי הטעמים לכך לא הועלו על הכתב - לא ניתן היה לבחנה משהולטה לראשונה בפנינו, ועל אף זאת הציגה ב"כ המדינה בפניב"כ המערער מסמך כתוב המעיד על העלתת הנימוקים על הכתב בזמן אמת.

אשר לטענה בדבר אכיפה בררנית - הכללים המשפטיים לבחינה פורטו בהרחבה בפסק דין של השופט רונית רוזנפלד בעפ"א (ארצى) 13-12-16393 **מדינת ישראל - אלירן דואב** (9.9.15). במקרה שלפניו לא מצאנו לנכון להתערב בקביעת בית הדין האזרוי, לפיה לא הובאה תשתיית עובדת מספקת לטענה (לקביעה דומה ראו בע"פ (ארצى) 14758-12-14 **מדינת ישראל - סיון ברקוביץ'** (1.1.17); להלן: עניין ברקוביץ').

אשר לטענות המערער בדבר היסודות העובדיים של העבירה ובעיקר הוכחת היומו "מעסיקה" של העובדת - בהקשר זה נקבע כי **"נקודות המוצא במקרה של עובד משק בית היא שיחסי העובדה נקשרו ביניהם ובין המחזיקים בבית שהם אלה אשר נהנים מעבודתו. בהעדר ראייה לסתור, משק הבית הוא בבחינת שותפות שהשותפים בה - בני הזוג, יחד ולהזוד, הם מעסיקו של העובד"** (ע"פ (ארצى) 34795-06-16 **מדינת ישראל - ליור גלפנד** (7.2.17); ביום רלוונטי גם הוראת סעיף 4' לחוק). בית דין האזרוי שוכנע, לאחר התרשםות בלתי אמצעית מעדותו של המערער ושקילות כלל

הריאות שהוצגו לפניו, כי המערער התגorer בבית בתקופה הרלוונטית ובהתאם יש לראותו כ"מעסיקה" של העובדת בהתאם לחזקה העובדתית לעיל, כאשר המערער לא עמד בネットו לסתור את החזקה. לא מצאנו כל הצדקה להטעurb בקביעה עובדתית זו, המבוססת היטיב בחומר הריאות. כפי שעהלה מהפירות לעיל, המערער הודה במעמד ההקראה בכך שהחזיק בנכס והתגorer בו בתקופה הרלוונטית לכטב האישום, כאשר טענתו המאוחרת לפיה נפרד ממשו איתה עת ولكن התגorer בבית לסייען לא נתמכה בכל ראייה (ולמותר לציין כי תצהיר שצורך בשלב היסכומיים הוא חסר כל משקל בקשר לכך, וכך גם הפניאתו לרישום כתובות הוריו כתובותם במרשם האוכלוסין, לאחר שהוברר כי נותרה כתובתו גם בתקופות בהן התגorer עם אשתו וילדיו בנכס מושא הביקורת).

19. אשר לטענת המערער בדבר היסוד הנפשי - אין חולק כי היסוד הנדרש הוא מודעת, וכי זו מתקיימת גם במקרה של "עכימת עיניים". עכימת עיניים הוגדרה בפסקה כ"חַד סּוּבִּיקְטִיבִּי וְהַיָּמְנָעוֹת מֶלֶךְיִם לְגַבֵּי אֹתוֹ חַד בִּירּוּר שֶׁהָא סְבִּיר בְּנֶסֶכֶת הָעֲנֵיִן" (ענין ברקוביץ'; כן ראו את ע"פ (ארצ) 13-08-144484 מדינת ישראל - אומברטו פזה (12.9.17)). במקרה שלפנינו המערער הודה בחקירותו בבית הדין כי ראה את העובדת וידע שהיא מעסקת בביתה,ambil' שניסה לטעון כי ביצע בירור כלשהו לגבי מעמדה (אלא הסתפק בטענה כללית כי אשתו היא שטיפלה בהעסקתה). בכך מתקיימים הרכיב הנפשי הדרוש, ולא מצאנו כל עילה להטעurb בקביעתו של בית הדין האזרוי בקשר לכך.

20. אשר לטענת המערער כי ניתן היה להסתפק בעניינו בענישה ללא הרשעה - המסגרת הנורמטטיבית לטענה זו פורטה בפסקתו של בית דין זה פעמים רבות, ונראה לפיכך כי אין צורך להרחיב לגביה (ע"פ (ארצ) 6291-05-10 א. כפיר אחזקות בע"מ - מדינת ישראל (31.1.12); ע"פ (ארצ) 14-01-14 57160 מדינת ישראל - חדות הורים בע"מ (8.2.14); להלן: עניין חדות הורים; ע"פ (ארצ) 33098-09-12 א.פ. שירוטי כוח אדם בענף הבניין (2005) בע"מ - מדינת ישראל (22.12.16); ע"פ (ארצ) 15-09-15 מדינת ישראל - מרסי זלקין (18.7.17); להלן: עניין זלקין).

בתמצית נאמר כי הסמכות להימנע מהרשעה או לבטלה "מופעלת על ידי בתי המשפט במסורת, תוך שמירת נקודת המוצא כי אדם אשר הוכח אשםתו בהליך פלילי - יש להרשווע בדין. הרשות מהווע פועל יוצאת מהפרת הנורמה הפלילית וمسئעות למיצוי ההליך הפלילי ותכליותו. ישום נקודת המוצא מאפשר הליך אכיפת חוק תקין ושוווני. בנוסף, הקפדה על עצם הרשות נדרשת לצורך העברת המסר הרטעתי הרצוי..." (ענין חדות הורים). בהתאם, הסמכות לביטול הרשעה תופעל בנסיבות בהן עשוי להיווצר פער בלתי נסבל בין עצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאש האינדיידואלי לבין התוצאה שתצמיח לחברה ולאינטראס הציבורי מקיומה של הרשעה.

21. במקרה שלפנינו, המערער הסתפק בהעלאת טענות כולניות על פגיעה אפשרית בפועלוותיו החברתיות ובעסקו, אך לא הוכח כי אכן עלול להיגרם לו נזק בלתי מידתי כתוצאה מהרשעה. כן, המערער לא הפנה להוראת חוק או נוהל אשר כתוצאה ממנו עלול מי מעיסוקו להיפגע; לא הציג ראיות כלשהן בקשר לכך; ואף לא הציג תמנונת מצב כללית על עסקוקו ועד כמה פגיעה באחד מתפקידיו - ככל שאכן תיגרם צזו - תשפייע על "מארג חייו" בכללו. הראייה היחידה שהוצגה בבית הדין האזרוי (בהתיחס לעיסוק אחד בלבד מעיסוקו של המערער) מלמדת כי המערער אמריו היה לדוח על הליך

פלילי כבר מראשיתו, מבלתי שהוכח שאכן בוצע דיווח כאמור והאם השלים על המערער באופן כלשהו.

המעערער לא עמד לפיקר בנטול, לשכנע כי ענינו מצדיק את ביטול הרשותה בניגוד לכל הרגיל המחייב את השארתה על כנה. בהקשר זה כבר הודגש כי "בשל אופיין ותוצאתויהן של העבירות הכלכליות כפי שנקבעו בחוק עובדים זרים, יש להיזהר מעתן משקל יתר לעברם הנקי ואורחות חייהם הנורמטיביים של מי שמואשים בהן, ומנגד, על מנת להבטיח את עקרון אחידות העונשה ואת שיקולי ההרעתה והתגמול, יש ליתן משקל רב יותר לאופיין של העבירות, נסיבותיהן ותוצאותיהן" (ענין זלקין). אנו מאושרים לפיקר את קביעתו של בית הדין האזרוי, לפיה לא היה מקום במקורה זה לביטול הרשותה.

22. אשר לגובה הকנס - ראשית נציגי כי צודקת המדינה בטענה כי נפלה טעות בידי בית הדין האזרוי בהטילו עונש משותף על שני בני הזוג (ע"פ (ארצ) 15-09-15 33166 מדינת ישראל - ערגה מן (1.2.17); ע"פ (ארצ) 15-01-15 21578 מדינת ישראל - יוסף אפנוגר (21.2.17); ע"פ (ארצ) 16-06-16 52667 מדינת ישראל - מيري שטרוצר (24.9.17)), אך אין בכךינו ערעור בקשר לכך. לגופו של ענין, ובהתחשב בכך שהקנס בסך של 30,000 ₪ הוטל במשותף על שני הנאים, לא מצאנו כי גובה הקנס חורג לחומרה באופן המצדיק התעבות בו (והשו להטלת עונש דומה של 15,000 ₪ על כל אחד מבני הזוג בגין העיטה ללא היתר ולא ביטוח רפואי שנמשכה 22 ימים בלבד; ע"פ (ארצ) 16-09-16 9003 דינה טביב - מדינת ישראל (3.12.17)).

23. **סוף דבר** - נוכח כל האמור לעיל, ערעור המערער נדחה על כל חלקיו.
על פסק הדין ניתן לערער לבית המשפט העליון לאחר קבלת רשותו לכך. בקשה רשות ערעור יש להגיש לבית המשפט העליון תוך 45 ימים ממועד קבלת פסק הדין.

לקשת הצדדים, פסק הדין ישלח אליהם בדואר.

ניתן היום, א' טבת תשע"ח (19 בדצמבר, 2017), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

סיגל דיזוב-מווטולה,
רועי פוליאק,
שופט

אלון איתח,
שופט, אב"ד